

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA PENALĂ

Decizia nr. 145/A

Dosar nr. ..../1/2020

Ședința publică din 12 iunie 2020

Pe rol, pronunțarea asupra cauzei penale având ca obiect apelurile declarate de *Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție*, de *inculpații A., B., C., D., E., F., G., H., I.*, de *părțile civile Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice*, de *părțile responsabile civilmente SC J. SRL, SC K. SA, SC L. SA*, precum și de *părțile interesate M. SA, N. SA, O. SA, P. SA, Q. SA, R. Limited, S., Ș. și T. SRL* împotriva sentinței penale nr. 267/F din data de 28 decembrie 2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția I penală, în dosarul nr. ..../2/2016.

Dezbaterile în cauza penală de față au avut loc în ședința din data de 29 mai 2020, fiind redată în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte din prezenta, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, a stabilit termen pentru pronunțare la data de 12 iunie 2020, când a dispus următoarele:

ÎNALTA CURTE:

Deliberând asupra apelurilor declarate împotriva sentinței penale nr. 267/F din data de 28 decembrie 2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția I penală, constată următoarele:

Prin sentința penală nr. 267/F din data de 28 decembrie 2018, Curtea de Apel București – Secția penală a admis acțiunea civilă exercitată de Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, a constatat că imobilul compus din teren în suprafață de 224,6 hectare și construcții, situat în .... este proprietatea publică a Statului român, a dispus restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunilor reținute în sarcina inculpaților și a obligat pe inculpații C., F., H. și A., în solidar cu părțile responsabile civilmente S.C. L. S.A., S.C. K. S.A. și S.C. J. S.R.L. să restituie statului român terenul care face obiectul cauzei, contravaloarea construcțiilor demolate și existente inițial pe acesta, în sumă de 1.418.646,6 lei, precum și dobânzile legale aferente de la data rămânerii definitive a hotărârii și până la achitarea integrală a debitului.

Deopotrivă, a constatat nulitatea absolută a tuturor actelor încheiate cu privire la imobilul compus din teren și construcții situat în .... și a dispus desființarea totală sau parțială a înscrisurilor care au dus la prejudicierea Statului român, prin aportarea în natură a terenului în suprafață de 224,6 hectare la capitalul social al S.C. L. S.A..

Totodată, au fost menținute măsurile asigurătorii instituite prin ordonanța din 23 august 2012 în cursul urmăririi penale în dosarul nr. ..../P/2006 și s-a dispus extinderea acestora asupra tuturor bunurilor mobile și imobile aparținând

inculpaților C., H., F. și A. și părților responsabile civilmente S.C. L. S.A., S.C. K. S.A. și S.C. J. S.R.L.

Inculpații C., H., F. și A. au fost obligați în solidar cu părțile responsabile civilmente la plata sumei de 1.418.646,6 lei, reprezentând contravaloarea construcțiilor demolate și aflate pe terenul în litigiu, cu titlul de despăgubiri civile, și a dobânzii legale aferente acestei sume de la data rămânerii definitive a hotărârii și până la achitarea integrală a debitului, către partea civilă Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București dispunând, în acest sens, și înființarea unei poprii asigurătorii asupra conturilor aparținând acestora.

Au fost respinse, ca nefondate, acțiunile civile formulate de S.C. L. S.A., S.C. K. S.A. și S.C. J. S.R.L.

S-a dispus obligarea la plata cheltuielilor judiciare către stat a inculpaților C., H., F. și A. și a părților responsabile civilmente.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că prin sentința penală nr.115 din data de 23 iunie 2016, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția I penală, definitivă prin decizia penală nr.266/A din data de 2 august 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală, s-a dispus condamnarea inculpaților F. și A. pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată, C. pentru săvârșirea în concurs real a infracțiunii de dare de mită și complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată și H. pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă continuată și calificată.

În ceea ce îi privește pe inculpații D., G., E., I. și B. s-a decis încetarea procesului penal pentru infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată, constatându-se intervenita prescripția specială a răspunderii penale la data de 30 mai 2016.

S-a dispus confiscarea bunurilor ce au format obiectul dării de mită.

În temeiul dispozițiilor art.25 alin.5 din Codul de procedură penală, raportat la art.397 alin.5 din Codul de procedură penală, s-a dispus lăsarea nesoluționată a laturii civile și s-a disjuns cauza sub acest aspect.

Au fost menținute măsurile asigurătorii instituite prin ordonanța din 17 iulie 2012 asupra bunurilor imobile aparținând inculpaților F., C., A., H., G., I. și B..

Așadar, pe latura penală a cauzei s-a statuat, cu autoritate de lucru judecat în sensul că, **inculpatul F.** a săvârșit infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată, prevăzută de art.248 din Codul penal, cu referire la art.248¹ din Codul penal, cu aplicarea art.41 alin.2 din Codul penal, constând în aceea că:

- în calitate de rector al ....., a adus ca aport în natură la capitalul social al SC L. S.A. (fostă SC Ț. SA), construcțiile existente în anul 2000 pe terenul fermei U., care au fost ulterior demolate, cu încălcarea art.136 alin.4 din Constituție, art.3, art.10, art.11 din legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cauzând statului o pagubă în sumă de 14.186.466.000 lei vechi, echivalent a 656.784 dolari și universității un

prejudiciu în sumă de 38.479.541.256,46 lei vechi, echivalent a 1.261.141,38 dolari;

- în calitate de rector al ....., funcționar în sensul legii, administrator al S.C. L. S.A. (fostă S.C. Ț. S.A.), reprezentant al intereselor universității în Consiliul de Administrație și membru în Adunarea Generală a Acționarilor, a dispus transferul, în mai multe rânduri, în perioada 03 august 2000 – 16 iulie 2002, a sumei de 68.143.023.329,04 lei vechi, adusă de acționarul majoritar S.C. V. Ltd, cu titlul de aport în numerar la capitalul social, fără a fi mandatat de senatul universității și fără a-l informa, plățile fiind realizate într-un scop contrar intereselor universității și pentru a crea aparența că acționarul a vărsat cota sa, universitatea fiind astfel prejudiciată cu suma indicată, prejudiciu reflectat și în mărirea cotei sale față de cea atribuită, încălcându-se astfel art.5.13, 6.9, 6.12 din Carta Universității și Legea nr.31/1990;

- în calitate de rector al ....., membru în Adunarea Generală a Acționarilor și invitat permanent în cadrul Consiliului de Administrație al SC L. S.A., nu a informat Senatul și Biroul de Senat ale USAMV București, în perioada 29.05.2003-04.12.2004, cu privire la transferul sumelor de bani în cuantum de 77.223.901.644 lei ROL, aduse de acționarul majoritar al SC L. SA, societatea V. Ltd. cu titlul de aport la capitalul social, plăți efectuate într-un scop contrar universității și pentru a crea aparența că acționarul a vărsat cota sa de aport, modalitate în care a fost prejudiciată universitatea cu suma de 77.223.901.644 lei ROL, prejudiciu reflectat și în cota de participare la capitalul social al societății astfel încât, în mod real, universitatea trebuia să aibă 88,562% din cota de capital social în loc de 49,88% cât i-a fost atribuită, încălcând dispozițiile art. 5.13, 6.9, 6.12 din Carta Universității.

În ceea ce îl privește pe **inculpatul H.**, s-a reținut că a săvârșit infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu prev. și ped. de art. 26 rap. la art. 248 din Codul penal cu ref. la art. 248¹ din Codul penal, cu aplic. art. 41 alin.2 din Codul penal, constând în aceea că:

- urmare a unei înțelegeri cu coinalpatul C., l-a sprijinit pe coinalpatul F. să transfere terenul Fermei U. din domeniul public în patrimoniul SC Ț. SA, devenită ulterior SC L. S.A. Astfel, acesta a *înaintat la 6 aprilie 2000 și 10 aprilie 2000, ofertele SC Ț. SRL către UASMV București; a formulat cerere de intabulare a terenului în suprafață de 224 ha; a adus, la data de 12 aprilie 2000, contractul de asociere în participațiune înregistrat la UASMV București sub nr.3440, de la societatea controlată de inculpatul C. unde a fost conceput și redactat, la universitate; a semnat, la 12 aprilie 2000, respectivul contract în condițiile în care nu era administrator al SC Ț. SRL; a formulat, la 13 aprilie 2000, cereri la registrul Comerțului, la Oficiul Registrului și Comerțului București, prin care a modificat obiectul de activitate al SC Ț. SRL pentru ca aceasta să poată încheia contractul de asociere în participațiune cu UASMV București; a încheiat contractul de evaluare cu societatea de evaluatori apropiată inculpatului C., a convocat la 24 iulie 2000, ședința AGA prin care UASMV București a aporțat dreptul de folosință asupra terenului în suprafață de 1.700.140 m.p. și dreptul de proprietate asupra clădirilor aferente Fermei U., deși cunoștea condițiile în care asocierea se putea transforma în societate*

comercială pe acțiuni; a semnat contractul adițional nr.707/3 august 2000 prin care universitatea a aportat dreptul de folosință și dreptul de proprietate asupra bunurilor, deși nu erau îndeplinite condițiile legii pentru că UASMV București nu devenise proprietară a terenului; prin ofertele înaintate, cât și prin hotărârea nr.4 din 11 aprilie 2000 a senatului universității s-a stabilit că asocierea va putea fi transformată în societate comercială pe acțiuni, dar nu s-a hotărât aportarea bunurilor Fermei U. la capitalul social al unei societăți deja în ființă (SC Ț.) devenită în aceste condiții SA, sprijinindu-l astfel pe inculpatul F. să cauzeze un prejudiciu de 14.186.466.000 lei vechi (656.784 dolari) statului, iar universității, o pagubă de 38.479.541.256,46 lei vechi (1.261.141,32 dolari).

- în calitate de administrator la societatea L. S.A. (fostă Ț. S.A.), a dispus transferul, în mai multe rânduri, în perioada 03.08.2000 – 16.07.2002, a sumelor de bani în cuantum 68.143.023.329,04 lei ROL, aduse inițial de acționarul majoritar SC V. Ltd, cu titlu de aport în numerar la capitalul social al societății, plăți efectuate într-un scop contrar intereselor universității și pentru a favoriza SC V. Ltd (societate căreia în mai multe rânduri inculpatul i-a reprezentat interesele), pentru a crea aparența că acționarul majoritar a vărsat cota sa de aport, modalitate în care USAMV București a fost prejudiciată cu suma de 68.143.023.329,04 lei ROL, prejudiciu reflectat și în cota de participare la capitalul social al societății astfel încât, în mod real, universitatea trebuia să aibă 75,1765 % din cota de capital social în loc de 49,88 % cât i-a fost atribuită.

- a sprijinit activitatea infracțională a inculpaților F. și A. prin aceea că preconstituit încheierea unui contract de vânzare-cumpărare formal cu societatea L. S.A., la data de 25.10.2004, având ca obiect vânzarea unui imobil situat în ...., pentru suma de 1.100.000 USD, imobil pe care îl cumpărase la rândul său de la W. pentru 155.856 USD, suma pe care nu a achitat-o niciodată; a încasat suma de 1.100.000 USD de la L. S.A., din aportul în numerar adus de societate V. Ltd; a transferat imediat sumele de bani către societăți în care societate V. Ltd era acționar majoritar.

În ceea ce îl privește pe **inculpatul A.**, s-a reținut că acesta a săvârșit infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată în formă continuată prev. de art. 248 din Codul penal cu ref. la art. 248¹ din Codul penal, cu aplic. art. 41 alin.2 din Codul penal, constând în aceea că:

- a participat la ședința Consiliului de Administrație al SC L. SA, din data de 09.12.2002, în calitate de administrator și reprezentant al USAMV București, a aprobat propunerea de majorare a capitalului social al societății anterior amintite, prin aportul în natură al dreptului de proprietate asupra terenului în suprafață de 99,8 ha, teren aparținând domeniului public, și a modificat obiectul de activitate al societății prin introducerea de activități imobiliare, propuneri care au fost aprobate în ședința AGEA din data de 12.12.2002, fără a fi mandatat de către Senatul universității în acest sens; a participat, în calitate de administrator și reprezentant al USAMV București la ședința C.A. din data de 18.02.2003 și a aprobat majorarea capitalului social al SC L. SA prin aportarea în natură, de către USAMV București a dreptului de proprietate pentru suprafața de 1.673.980 mp, teren aflat în domeniul public, și nu aportarea suprafeței de 99,8 ha cât fusese stabilit prin hotărârea AGEA din data de 12.12.2002, precum

și revocarea acestei din urmă hotărâri, propuneri adoptate în ședința AGEA din data de 20.02.2003, fără a fi mandatat de către Senatul universității în acest sens și fără a aduce la cunoștința acestui for decizia adoptată și a semnat mandatul nr. 1700/20.02.2003 prin care inculpatul F. era împuternicit să participe la ședința A.G.A. a societății L. S.A. din data de 20.02.2003, în condițiile în care cunoștea împrejurarea că în ședința Senatului USAMV București din data de 19.02.2003 la care a participat nu s-a pus în discuție revocarea hotărârilor nr. 13/20.02.2002 și nr. 15/12.12.2002 a Senatului USAMV București și nici aportarea cu suprafața de 1.673.980.mp, în drept 99,8 ha,

- în calitate de administrator al S.C. L. S.A. București, reprezentând interesele universității în cadrul Consiliului de Administrație, a fost de acord și a dispus transferul în mai multe rânduri, în perioada 29.05.2003-04.12.2004, a sumelor de bani în cuantum 77.223.901.644 lei ROL, aduse inițial de acționarul majoritar V. Ltd. cu titlul de aport în numerar la capitalul social al societății, fără a avea mandatul senatului universității și fără a informa ulterior Senatul și Biroul de Senat, plăți efectuate într-un scop contrar universității și pentru a crea aparența că acționarul majoritar a vărsat cota sa de aport, modalitate în care a fost prejudiciată universitatea cu suma de 77.223.901.644 lei ROL, aspect reflectat și în cota de participare la capitalul social al societății astfel încât, în mod real, universitatea trebuia să aibă 88,562% din cota de capital social în loc de 49,88 % cât i-a fost atribuită;

- în calitate de administrator în cadrul SC L. SA, reprezentant al universității, a acceptat, în ședința C.A. din data de 25.10.2004, ca evaluarea terenului în suprafață de 530.529,41 mp, aflat în domeniul public, aportat de USAMV București la capitalul social al SC L. SA, să se facă de o echipă de experți stabilită de inculpatul C. și apropiată acestuia din urmă, fără să pună în discuția Senatului, în condițiile în care universitatea avea posibilitatea să facă această evaluare cu specialiști proprii sau să-și desemneze propriul expert, împrejurare care a permis subevaluarea terenului mai sus amintit, cauzând un prejudiciu în sumă de 1.610.605.178.016 lei ROL, ca urmare a subevaluării terenului aportat de universitate, modalitate în care au fost încălcate dispozițiile art. art.5.13, 6.9 și 6.12 din Carta Universității;

- în calitate de administrator al S.C. L. S.A. București, reprezentând interesele universității în cadrul Consiliului de Administrație a fost de acord și a dispus transferul în mai multe rânduri, în perioada 10.11.2004 – 15.11.2004, a sumelor de bani în cuantum 10.939.180.265 lei ROL, aduse inițial de acționarul majoritar V. Ltd. cu titlul de aport în numerar la capitalul social al societății, fără a avea mandatul senatului universității și fără a informa ulterior Senatul și Biroul de senat, plăți efectuate într-un scop contrar universității și pentru a crea aparența că acționarul majoritar a vărsat cota sa de aport, modalitate în care a fost prejudiciată societatea cu suma de 10.939.180.265 lei ROL, aspect reflectat și în cota de participare la capitalul social al societății astfel încât, în mod real, universitatea trebuia să aibă 89,6845 % din cota de capital social în loc de 49,88 % cât i-a fost atribuită.

În ceea ce îl privește pe *inculpatul C.*, s-a reținut că a săvârșit infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu prev. și ped. de art. 26 rap. la art. 248 din

Codul penal cu ref. la art. 248¹ din Codul penal, cu aplic. art. 41 alin.2 din Codul penal, constând în aceea că:

- în contextul înțelegerii de la începutul anului 2000, pe care a avut-o cu inculpatul F. în scopul transferării terenului aferent Fermei U. în suprafață de 226,61 ha., din domeniul public într-o societate de tip off-shore.; a pus la dispoziție societatea Ț. S.A. în care acționarul majoritar era V. Ltd., societate off-shore, a conceput și a redactat la sediul societății sale contractul de asociere în participațiune nr. 3440/12.04.2000, l-a asigurat pe inculpatul F. că se va implica în procedura de eliberare a titlului de proprietate; a conceput și înaintat către USAMV București ofertele din datele de 06 și 10.04.2000 prin care societatea Ț. S.A. promitea modernizarea tehnologiilor folosite de universitate, iar pentru studenți posibilitatea de a folosi ultimele realizări pe plan tehnic, promisiuni mincinoase și folosite de inculpatul F. pentru a induce în eroare pe membrii biroului de senat și ai senatului USAMV București; a asigurat condițiile de formă pentru ca S.C. Ț. S.A. să poată încheia contractul de asociere în participațiune nr. 3440/12.04.2000 prin aceea că folosind pe învinuitul H. a extins obiectul de activitate al societății la unul compatibil cu al universității, iar ulterior, tot prin intermediul aceluiași învinuit, a convocat ședința AGA din 24.07.2000 creând posibilitate ca inculpatul F. să aporțeze dreptul de folosință și dreptul de proprietate asupra clădirilor USAMV București la capitalul social al Ț. S.A., prin încheierea actului adițional din data de 03.08.2000, modalități în care l-a sprijinit pe inculpatul F. la săvârșirea faptelor reținute în sarcina sa și prin care s-a cauzat statului român un prejudiciu în sumă de 14.186.466.000 lei ROL, echivalentul a 656.784 USD, iar USAMV București un prejudiciu de 38.479.541.256,46 lei ROL, echivalentul a 1.261.141,38 USD;

- a preconstituit la data de 10.04.2002, un împrumut de 700.000 USD, către SC V. Ltd., acționar majoritar la societatea L. S.A., pentru a crea aparența că această societate a vărsat cota de aport la capitalul social al societății anterior amintite, sumă de bani care s-a întors, tot la inculpatul C., sau în cadrul societăților pe care le controla, sprijinind activitatea infracțională a inculpatului F., prin aceea că a creat posibilitatea scoaterii banilor din societate;

- în calitate de vicepreședinte al Consiliului de Administrație al SC L. SA, a propus în cadrul ședinței Consiliului de Administrație din data de 09.12.2002, pe care a prezidat-o, majorarea capitalului social al societății anterior amintite, prin aportul în natură al dreptului de proprietate asupra terenului în suprafață de 99,8 ha, teren aparținând domeniului public, și modificarea obiectului de activitate al societății prin introducerea de activități imobiliare, propuneri care au fost aprobate în Ședința AGEA din data de 12.12.2002, în înțelegere cu inculpatul F.; a propus, în înțelegere cu inculpații F. și A., în ședința din data de 18.02.2003, pe care a prezidat-o, aprobarea de principiu a majorării capitalului social al SC L. SA prin aportarea în natură de către USAMV București a dreptului de proprietate a unei suprafețe de 1.673.980 mp, teren aflat în domeniul public, și nu aportarea suprafeței de 99,8 ha, cât fusese stabilit prin hotărârea AGEA din data de 12.12.2002, precum și revocarea acestei din urmă hotărâri; de a adopta în ședința AGEA din data de 20.02.2003, pe care a prezidat-o, în înțelegere cu inculpatul F., propunerile C.A. anterior amintite,

modalitate în care a sprijinit activitatea infracțională a inculpatului F. de a transfera suprafața de teren în patrimoniul SC L. SA; de a convoca și conduce A.G.E.A. din data de 30.05.2003 prin care a fost aprobată expertiza tehnică de evaluare pentru suprafața de 1.673.980 mp la suma de 725.410.464.000 lei ROL, sub valoarea de piață, și de a aproba aportarea terenului în suprafața anterior amintită aflată în domeniul public la capitalul social al societății L. prin subscrierea de acțiuni în valoare de 725.410.464.000 ROL, urmare a subevaluării terenului aportat, modalitatea în care s-a cauzat USAMV București un prejudiciu în sumă de 4.389.331.356.076 lei ROL;

- în calitate de vicepreședinte al C.A. al SC L. SA, a dispus transferul în mai multe rânduri, în perioada 29.05.2003-04.12.2004 a sumelor de bani în cuantum de 77.223.901.644 lei ROL, aduse inițial de acționarul majoritar V. Ltd. cu titlul de aport în numerar la capitalul social al societății, plăți efectuate într-un scop contrar intereselor USAMV București creând aparența că acesta a vărsat cota sa de aport în numerar, modalitate în care a fost prejudiciată universitatea cu suma de 77.223.901.644 lei ROL, prejudiciu reflectat și în cota de participație la capitalul social al societății astfel încât, în mod real, universitatea trebuia să aibă 88,562% din cota de capital social în loc de 49,88 % cât i-a fost atribuită;

- în calitate de vicepreședinte al C.A. al SC L. SA, a propus, în înțelegere cu inculpatul F., în ședința C.A din data de 29.09.2003, participarea USAMV București la majorarea capitalului social al acestei societăți cu aportul în natură, constând în dreptul de proprietate asupra terenului în suprafață de 530.529,41 mp teren aflat în domeniul public; a condus ședința AGEA din data de 08.10.2003 la care, în înțelegere cu F., a fost aprobat majorarea capitalului social al SC L. SA cu aportul în natură constând în dreptul de proprietate asupra terenului în suprafață de 530.529,41 mp teren aflat în domeniul public; de a numi în vederea evaluării terenului experți tehnici cu care se afla în relații de apropiere; de a conduce ședința AGEA din data de 10.11.2004 prin care a fost aprobată expertiza tehnică asupra terenului în suprafață de 530.529,41 mp, despre care cunoștea că valoarea terenului a fost subevaluată, modalități faptice în care a sprijin activitatea infracțională a inculpatului F., creând condiții de formă și fond pentru a transfera terenul din domeniul public în patrimoniul SC L. S.A., modalitățile în care l-a sprijinit pe inculpatul F. la săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu reținută în sarcina acestuia;

- în calitate de vicepreședinte al C.A. al SC L. SA, a dispus transferul în mai multe rânduri, în perioada 10.11.2004 – 15.11.2004, a sumelor de bani în cuantum de 10.939.180.265 lei ROL, aduse inițial de acționarul majoritar V. Ltd. cu titlul de aport în numerar la capitalul social al societății, plăți efectuate într-un scop contrar intereselor societății și pentru a favoriza acționarul majoritar creând aparența că acesta a vărsat cota sa de aport în numerar, modalitate în care a fost prejudiciată universitatea cu suma de 10.939.180.265 lei ROL, prejudiciu reflectat și în cota de participație la capitalul social al societății astfel încât, în mod real, universitatea trebuia să aibă 89,6845 % din cota de capital social în loc de 49,88 % cât i-a fost atribuită.

În ceea ce privește cadrul procesual al laturii civile disjuncte, instanța de fond a stabilit că au calitate de părți civile în cauză Statul român – prin Ministerul Finanțelor și Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, în calitate de părți civile în contradictoriu cu inculpații C., H., F. și A., precum și cu părțile responsabile civilmente S.C. L. S.A., S.C. K. S.A. și S.C. J. S.R.L.

Pe cale de consecință, instanța de fond a notat că obiectul acțiunii civile pendinte, care este exercitată în cadrul procesului penal, îl constituie tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile, potrivit legii civile, pentru prejudiciul produs prin comiterea faptelor care alcătuiesc obiectul acțiunii penale conform art.19 alin.1 din Codul de procedură penală, faptele ilicite cauzatoare de prejudiciu având o natură delictuală.

În contextul prezentat, instanța de fond a constatat că în cauză sunt aplicabile dispozițiile prevăzute de art. 1386, 1382 din Codul civil, art.25 alin.3, art.256, art.397 alin.3, art.404 alin.4, lit.g și art.462 alin.3 din Codul de procedură penală.

În concret, instanța de fond a reținut că obiectul acțiunii civile îl reprezintă nesocotirea regimului juridic al terenului fermei U. (stațiune didactică) de către inculpați, care au păgubit Statul român și Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară București cu un teren, în suprafață de 224,6 hectare și construcții (sediul Biroului Notarului Public „X.” – clădire de patrimoniu), care este proprietatea publică a Statului român, dobândit în temeiul Legii promulgată prin Înaltul Decret Regal nr.2746 din data de 31 iulie 1929, publicat în M.O. nr.160, partea I din data de 1 august 1929 și procesul verbal din 31 iulie 1929 (*terenurile, în mod expres, au avut o anumită afectare direct legată de atribuții în domeniul învățământului superior agricol și de medicină veterinară, dar și de cercetare științifică*), conform contractului de donație cu afectare încheiat între Statul român și Y..

Totodată, instanța de fond a reținut că terenul în cauză și clădirile aferente nu se pot înstrăina, nici în tot, nici în parte, pentru orice destinație ar fi, caracter stabilit în mod definitiv prin decizia penală nr.266/A din data de 2 august 2017, pronunțată în dosarul nr...../2/2012 de către Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală.

Astfel, în referire la natura proprietății publice sau private a statului care poate fi schimbată prin lege sau prin hotărâre de guvern, instanța de fond a reținut că natura juridică a bunului imobil ce a format obiectul donației, nu poate fi schimbată în niciun fel și prin niciun mod, acesta rămânând proprietatea publică a statului, în mod definitiv și pe termen nedeterminat, încălcarea acestor condiții având drept consecință revocarea donației și revenirea obiectului donat în proprietatea donatorilor sau a moștenitorilor acestora.

Subsecvent, Curtea de Apel București a reținut, în baza propriului examen asupra mijloacelor de probă administrate în cursul judecății (*declarații de inculpați, declarații de învinuți, declarații de martori, raportul de constatare tehnico-științifică de natură economico-financiar, raportul de constatare tehnico-științifică de identificare topocadastrală, evaluare imobil, contracte, înscrisuri, adrese, relații, puncte de vedere asupra problemelor de drept legate*

de speța în cauză etc), precum și asupra întregului material de urmărire penală, care a fost avut în vedere atât la pronunțarea hotărârii de condamnare, cât și la decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție, evaluate coroborat, că în cauza pendinte trebuie avută în vedere aceeași situație de fapt reținută în considerentele sentinței penale nr.115 din data de 23 iunie 2016 a instanței de condamnare, în fond, dată fiind legătura directă și nemijlocită între sentința penală ce a soluționat latura penală și sentința în rezolvarea laturii civile a cauzei.

Pe cale de consecință, relativ la situația de fapt, instanța de fond a reținut că inculpatul C. a hotărât să se implice într-o relație comercială cu Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, desfășurând activități specifice care aveau ca obiect un teren în suprafață de 226 hectare situat în zona de nord-vest a municipiului București, limitrof și cu acces direct la DN1, pe care se afla din anul 1929 Stațiunea de Cercetare intitulată „Ferma U.”, aflându-se în posesia și administrarea instituției de învățământ superior anterior menționate.

În continuare, instanța de fond a reținut că acest inculpat a acționat în mod indirect, apelând la ajutorul inculpatului H., care a fost reprezentantul său de fapt în negocierile purtate cu Institutul Agronomic București și care a întreprins în numele inculpatului C. activități pentru realizarea, la început a unui contract de asociere în participațiune între Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București și S.C. Ț. S.R.L, iar ulterior la realizarea unei societăți comerciale – L. S.A. - care a preluat, în mod nelegal, proprietatea terenului respectiv.

Așadar, instanța de fond a reținut că la întocmirea, realizarea și semnarea contractului au fost implicați inculpații H. și F., iar în cuprinsul acestuia natura juridică a terenului denumit generic „Ferma U.” era stabilită în mod incorect și greșit având în vedere condițiile în care acesta a intrat în proprietatea publică a statului.

Astfel, terenul identificat cu următoarele vecinătăți: la Est-localitatea Pipera, la Sud-Aeroportul Băneasa, la Vest-DN1, la Nord - Șos. Erou Iancu Nicolae, a intrat în proprietatea publică a statului prin Decretul Regal nr.2746/1929 care prevede, în mod expres, că terenul nu poate fi înstrăinat, iar destinația acestuia nu poate fi schimbată, ea fiind aceea de a reprezenta baza materială a Universității Agricole, suportul terestru pentru pregătirea studenților Facultății de Agricultură și Medicină Veterinară și a altor secții adiacente pentru realizarea unui corp de ingineri și medici români de natură să ducă la dezvoltarea agriculturii sub toate ramurile sale și a medicinei veterinare.

Prin urmare, orice act al unei persoane fizice sau juridice care ar fi determinat schimbarea directă sau indirectă a naturii juridice a bunului nu putea fi făcută în mod legal, decât de instituția sau instituțiile care au preluat terenul și au hotărât natura proprietății acestuia.

Prin actul de împrumut, Decretul Regal nr.2746/1929, se prevedea și componența organismului care verifica modul în care este folosit terenul, primind un raport anual.

Inițial, contractul de asociere privea realizarea de activități științifice și didactice pentru ca, ulterior, prin acțiunile întreprinse de inculpați, nu numai să

se schimbe în mod ilegal natura juridică a proprietății, a terenului, dar să fie deturnat și de la realizarea scopurilor stabilite prin lege.

Instanța de fond a mai reținut că toate activitățile întreprinse de inculpați, dar în mod special inculpatul C., au avut un singur scop care însă nu a fost niciodată în mod direct și expres menționat și anume, obținerea unui profit cât mai mare și apropierea proprietății terenului.

Dintr-o altă perspectivă, instanța de fond a reținut că și în contextul în care, prin absurd, s-ar accepta ideea că terenul face parte din proprietatea privată a statului, modul în care s-a realizat asocierea și, ulterior, participarea la constituirea capitalului social a fost unul extrem de dezavantajos pentru universitate, fiind rezultatul activităților ilegale desfășurate de inculpați.

Deopotrivă, instanța de fond a reținut că inculpatul C. cunoștea și avea date și elemente esențiale în legătură cu terenul intitulat „Ferma U.” ca urmare a relațiilor existente între acesta și conducerea Universității de Științe Agronomice și de Medicină Veterinară București.

Astfel, inculpatul F., ce îndeplinea funcția de rector al universității, și-a exercitat influența asupra membrilor Senatului și prezentându-le acestora date eronate i-a indus în eroare, pentru a determina încheierea contractului de asociere în participațiune și actele ulterioare acestuia, fapte pentru care a fost condamnat de instanțele penale pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu.

În continuare, instanța de fond a reținut că inculpatul C. (având în vedere atât legile de până în anul 1990, cât și cele ulterioare - *ex: H.G. nr.533/1991, H.G. nr.123/1993, H.G. nr.47/1999*), a acționat atât în mod direct, cât și indirect, la obținerea titlului de proprietate, element esențial, pentru acțiunile ulterioare, într-un termen de 24 de ore, deși toate activitățile și operațiunile juridice de depunere a actelor, verificarea și aprobarea acestora, obținerea avizelor, cenzurarea de către organele abilitate, definitivarea lor și eliberarea, în final, a titlului de proprietate presupunea o durată de timp mai mare, fiind de notorietate că eliberarea titlurilor de proprietate presupune verificarea documentelor și respectarea dispozițiilor legale, operațiuni ce necesită o perioadă de timp adecvată.

În această fază și etapă, au intervenit inculpații F., A., D., G., E., I. și B., care puteau și îndeplineau anumite funcții, fără decizia acestora neputându-se realiza scopul propus și anume eliberarea titlului de proprietate asupra terenului.

Astfel, instanța de fond a notat că instanțele de condamnare au reținut că toți acești inculpați se fac vinovați prin demersurile, actele și acțiunile întreprinse, de comiterea faptelor penale reținute în sarcina lor de către procurori și întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de abuz în serviciu, îndeplinindu-și în mod defectuos și cu intenție obligațiile de serviciu.

Subsecvent, după obținerea titlului de proprietate și încheierea contractului de asociere în participațiune, destinația terenului a fost schimbată, acesta intrând în circuitul civil, obținându-se actele administrative necesare edificării unor construcții administrative, de locuințe și, mai ales, comerciale.

Construcțiile aflate pe teren au fost în cea mai mare parte demolate, cu excepția unei singure clădiri, careia i s-a schimbat destinația, în prezent, în aceasta funcționând un notariat.

Pentru edificarea noilor construcții, a fost necesară obținerea unor aprobări, planuri urbanistice generale, planuri urbanistice zonale, care prevedeau construirea de drumuri, legături de acces, intrări-ieșiri la rețeaua de drumuri existente, conectarea terenului la toată infrastructura existentă (*să aibă acces la sursele de electricitate, de gaze, de apă și canal*).

Deoarece valoarea acestor lucrări era deosebit de mare și semnificativă, au fost întreprinse acțiuni prin care acestea urmau să fie realizate de către Primăria Generală a Municipiului București.

Această instituție a accesat fonduri europene și a contribuit, astfel, la realizarea proiectului aflat în desfășurare pe suprafața de teren menționată anterior.

În schimbul acestor lucrări, Primăria municipiului București a devenit în mod ilegal proprietară de drept a trei suprafețe de teren prin încheierea frauduloasă a trei contracte de donație (*contractul de donație cu anexă încheiat între S.C. L. S.A. și Primăria Municipiului București, autentificat sub nr.41 din data de 24 ianuarie 2005 la BNP Z.; contractul de donație cu anexă încheiat între S.C. L. S.A. și Primăria Municipiului București, autentificat sub nr.269 din data de 24 martie 2005 la BNP Z.; contractul de donație cu anexe încheiat de S.C. L. S.A. și Primăria Municipiului București, autentificat sub nr.208 din data de 24 mai 2005, la BNP Z. – prin care, dona, fără drept, părți din teren Primăriei Municipiului București*), întrucât o instituție publică nu poate dobândi, prin donație, un bun decât în mod pur și simplu, fără îndeplinirea vreunei condiții.

Or, donațiile terenului respectiv au fost făcute sub condiția realizării lucrărilor de aducțiune apă și canal, gaze, electricitate, acces și conexiuni la drumurile existente, aspecte care contravin dispozițiilor legale aplicabile.

În continuare, instanța de fond a reținut faptul că în contractul de asociere se prevedea ca universitatea să primească anual, indiferent de profitul realizat de asociație, o sumă minimă de 560.700 dolari, ce urma să fie folosită în interesul general al acesteia, în concret, plătindu-se doar suma de 280.350 USD, sumă ce nu a fost niciodată plătită integral și la timp.

Instanța de fond a reținut că sumele restante au fost achitate în mare măsură cu ocazia soluționării laturii penale a cauzei, sume din care au fost achitate în mod nelegal salariile profesorilor în raport cu destinația fondurilor.

Totodată, instanța de fond a reținut că, deși era interzis, la data de 4 decembrie 2000, asocierea s-a transformat într-o societate comercială pe acțiuni, realizându-se astfel, cea de-a doua etapă pentru obținerea scopului, neprecizat niciodată în mod public, dar care s-a dovedit ulterior ca fiind cel real, și anume, preluarea proprietății terenului în cauză.

Ulterior, în capitalul social al S.C. L. S.A., a fost adus terenul în cauză, iar universitatea a obținut un număr de acțiuni, însă a pierdut orice drept asupra terenului, care a devenit proprietatea S.C. L. S.A., încetând de drept și obligația de plată a sumei de 560.700 de dolari către universitate, drepturile acesteia revenind conform dividendelor ce i se cuveneau ca parte din profit.

Instanța de fond a mai reținut că un aspect important consta în faptul că în situația retragerii din societate a universității terenul ar rămâne în proprietatea societății cu plata unor despăgubiri bănești în urma stabilirii valorii acestuia.

În referire la situația de fapt și de drept astfel reținută, instanța de fond a notat că S.C. L. S.A. nu a avut profit sau acesta era diminuat prin contractele încheiate cu alte societăți care erau controlate în mod direct sau indirect de către inculpatul C., eludându-se drepturile universității.

Relativ la stabilirea cadrului procesual în cauză, instanța de fond a reținut că în timpul urmăririi penale, Ministerul Finanțelor Publice s-a constituit parte civilă, în numele Statului român, solicitând, în principal, restituirea bunului în natură și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, prin revenirea bunului, a terenului în suprafață de 226,61 ha., în proprietatea publică a statului și anularea actelor juridice (produs al infracțiunii) emise de comisiile Legii nr.1/2000, precum și toate actele subsecvente, încheiate ca urmare a emiterii titlului de proprietate.

În subsidiar, în temeiul art.14 alin.3 din Codul de procedură penală, și numai în măsura în care, la data soluționării acțiunii civile, repararea pagubei în natură nu mai este posibilă, Ministerul Finanțelor a solicitat obligarea persoanelor vinovate la plata sumei de 600.523.000, 6 lei, reprezentând contravaloarea bunului imobil, așa cum aceasta a fost stabilită prin raportul de constatare tehnico-științifică întocmit de D.N.A..

Totodată, Ministerul Finanțelor a solicitat acordarea despăgubirilor bănești pentru folosul de care a fost lipsit, potrivit art.14 alin.4 din Codul de procedură penală.

Relativ la Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, instanța de fond a notat că, la data de 31 iulie 2012, aceasta a înaintat procurorului de caz Hotărârea Senatului din data de 27 iulie 2012, prin care, a solicitat constituirea de parte civilă cu suma de 6.194.722.180.586,5 lei (rol), realizând și un scurt istoric cu privire la evoluția universității în timp și a modului în care a intrat în proprietatea sa terenul din cauza pendinte.

Instanța de fond a reținut faptul că în considerentele deciziei pronunțate în apel de Înalta Curte de Casație și Justiție au fost analizate toate actele normative elaborate după anul 1990 care au legătură cu bunul imobil denumit generic "Ferma U.", precum și modalitățile, condițiile și operațiunile prin care acestuia i-a fost schimbată destinația și caracterul de bun public al Statului român.

Prin toate acțiunile întreprinse de inculpați, s-a realizat o „împroprietărire” a unor persoane fizice și juridice cu părți sau cu întregul bun aflat în discuție.

Inculpatul H. a fost acela care a executat dorința inculpaților C. și F., ca terenul fermei didactice U. să fie trecut în societățile comerciale cu alt obiect de activitate decât cele reclamate de Institutul de Învățământ Superior Agricol și de Medicină Veterinară, teren subevaluat, dezmembrat și dezafectat din proprietatea publică a statului, dat în administrarea Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, pentru învățământ, producție specifică (teren cu afectațiune specială), iar nu pentru un proiect imobiliar și

pentru că era situat într-o zonă atractivă și cu vad comercial, dat fiind accesul la DN 1, infrastructură rutieră care străbate România până la granița vestică.

Deopotrivă, instanța de fond a reținut că mecanismul infrațional realizat de inculpați a fost descris într-o primă etapă de actul de sesizare a instanței, de instanța de fond, iar în final, prin decizia instanței de apel, astfel încât a apreciat că nu mai este necesar a fi reluat în această fază procesuală.

Pentru toate considerentele anterior redade, instanța de fond a reținut că aducerea ca aport în natură a terenului care face obiectul cauzei pendinte și a construcțiilor aferente s-a realizat în mod fraudulos, dat fiind faptul că universitatea nu avea acest drept, motiv pentru care a constatat nulitatea absolută a acesteia, precum și a tuturor operațiunilor juridice efectuate în cauză și având legătură cu terenul în suprafață de 224,6 ha și construcții, și anume: a titlului de proprietate nr. 100085 din data de 6 iunie 2001, emis de Comisia Municipiului București, hotărârea nr. 854 din data de 30 mai 2001 a Comisiei Municipiului București, prin care a fost aprobată propunerea subcomisiei Sectorului 1, București și referatul nr.20342 din data de 12 aprilie 2001; contractul de asociere în participațiune nr.3440 din 12.07.2000, încheiat între U.S.A.M.V. București și S.C. Ț. S.R.L.; contractul de donație cu anexă încheiat între S.C. L. S.A. și Primăria Municipiului București, autentificat sub nr.41 din data de 24 ianuarie 2005 la BNP Z.; contractul de donație cu anexă încheiat între S.C. L. S.A. și Primăria Municipiului București, autentificat sub nr.269 din data de 24 martie 2005 la BNP Z.; contractul de donație cu anexe încheiat de S.C. L. S.A. și Primăria Municipiului București, autentificat sub nr.208 din data de 24 mai 2005, la BNP Z.; actul de vânzare cumpărare încheiat între S.C. L. S.A. și Statul român, privind suprafața de teren folosită pentru realizarea căilor de acces la DN1, respectiv a tuturor actelor încheiate de inculpați și S.C. L. S.A., respectiv S.C. J..

Instanța de fond a dispus restabilirea situației anterioare săvârșirii infrațiilor reținute în sarcina inculpaților, în conformitate cu decizia penală nr.266/A din data de 2 august 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, în dosarul nr..../2/2012, și restituirea către Statul român a suprafeței de teren de 224,6 ha, situat în .....

Relativ la restabilirea situației anterioare, instanța de fond a reținut că aceasta nu se referă la configurația terenului, la construcțiile existente inițial, la plantațiile de vie și pomi fructiferi, ci vizează situația juridică a terenului și a construcțiilor existente pe teren, Statul român având la dispoziție mijloacele de drept civil pentru a-și realiza dreptul de proprietate, de a găsi modalitatea de realizare a scopului inițial și pentru care a fost donat.

Prin urmare, instanța de fond a stabilit că rămâne la latitudinea Statului român păstrarea construcțiilor și a celorlalte elemente existente în prezent pe teren, acesta putând încasa chirii, redevențe etc.

Totodată, instanța de fond a reținut că fiind vorba de o proprietate publică a Statului român, care a avut o anumită afecțiune direct legată de atribuții în domeniul învățământului superior agricol și de medicină veterinară, dar și de cercetare științifică, nu se poate face discuție de nicio altă instituție de drept civil sau drept procesual civil, cum ar fi buna-credință a constructorilor,

buna-credință a cumpărătorilor, buna-credință a chiriașilor, concedenților, toți aceștia urmând a se îndrepta împotriva acelor persoane fizice și juridice cu care au încheiat actele juridice respective.

Instanța de fond a reținut că din suprafața totală a terenului au fost aduse ca aport la S.C. L. S.A. o suprafață de 2.204.508 m.p., o suprafață de 1.424.160 m.p. a intrat în circuitul civil, fiind înstrăinată de S.C. L. S.A., terenuri asupra cărora s-au constituit drepturi de servitute, în favoarea altor terți sau ipoteci.

Așadar, terenurile înstrăinate sunt în suprafață de 527.863,7 m.p., iar cele cu sarcini și servituți de 896.296 m.p., iar terenurile care se află în proprietatea S.C. L. S.A. și care în parte sunt libere de sarcini și servituți însumează o suprafață de 420.011 m.p. și 360.338 m.p., pe care este instituit sechestrul DNA și totalizează o suprafață de 780.349 m.p..

Instanța de fond a constatat că Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București a avut calitatea de administrator al terenului și construcțiilor existente pe acesta, fiind succesoarea în drepturi a Școlii Superioare de Agricultură și Medicină Veterinară.

Deopotrivă, pe de o parte, pentru asigurarea recuperării prejudiciului și a celorlalte pagube colaterale, instanța de fond a dispus menținerea sechestrului asigurător, înființat în timpul urmării penale și, totodată, înființarea unei popriri asigurătorii asupra conturilor aparținând inculpaților și părților responsabile civilmente, iar pe de altă parte a respins, ca nefondate, acțiunile civile formulate de S.C. L. S.A., S.C. K. S.A. și S.C. J. S.R.L., cu argumentarea că la dosarul cauzei nu există dovezi din care să rezulte că aceste persoane juridice au suferit vreun prejudiciu cauzat de vreo altă parte din proces ci, dimpotrivă, există dovezi că între aceste societăți comerciale și inculpați există un raport juridic de solidaritate, fiind, prin urmare, părți responsabile civilmente.

Împotriva acestei sentințe, au declarat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, inculpații A., B., C., D., F., G., H., I., E., părțile civile Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, părțile responsabile civilmente SC J. SRL, SC K. SA, SC L. SA, precum și părțile interesate M. SA, N. SA, O. SA, P. SA, Q. SA, R. Limited, S., Ș. și T. SRL.

În ceea ce privește ***apelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție***, criticile vizează legalitatea sentinței sub aspectul modului de acordare a dobânzii legale (*de la data rămânerii definitive a hotărârii și nu de la data săvârșirii faptelor*), precum și omisiunea acordării valorii actualizate a indicelui de inflație până la data reparării efective a prejudiciului.

Totodată, ***Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție*** a criticat sentința apelată și din perspectiva omisiunii obligării, în solidar, a inculpaților I., E., D., G. și B., alături de ceilalți inculpați și de părțile responsabile civilmente, la plata sumei de 1.418.646,6 lei, actualizată cu indicele de inflație, și a dobânzii legale aferente acesteia, către Ministerul Finanțelor Publice, precum și din perspectiva obligării, în mod

neîntemeiat, a inculpaților C., F., H., A. și a părților responsabile civilmente la plata sumei de 1.418.646,6 lei și a dobânzii legale aferente acesteia către Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București (*reprezentând contravaloarea construcțiilor demolate*).

Apelanții inculpați F., A. și C., având același apărător ales, printr-o cerere comună, au criticat legalitatea sentinței atacate, arătând în esență că aceasta nu este motivată și semnată de către judecătorul fondului.

În acest sens, în motivele de apel s-a arătat că minuta sentinței apelate a fost pronunțată de către domnul judecător A1. la data de 28.12.2018, iar la data de 19.09.2019, acesta a fost eliberat din funcție, ca urmare a demisiei, prin decretul nr. 704, publicat în M.Of. nr. 764/20.09.2019, dată până la care sentința nr. 267/F/28.12.2018 nu a fost redactată.

În acest context, apelanții au menționat că imposibilitatea redactării sentinței atacate a fost constatată chiar de către Colegiul de Conducere al Curții de Apel București, prin hotărârea nr. 318 din data de 30.10.2019.

Subsecvent, în referire la dispozițiile prevăzute de art. 406 alin. 2 și 4 din Codul de procedură penală, apelanții inculpați au învederat că la data de 20.11.2019, Curtea de Apel București le-a comunicat, în copie, sentința atacată, fără ca aceasta să conțină semnătura judecătorului care a redactat-o sau a vreunui alt judecător.

Astfel, în opinia acestora, în cauza pendinte sunt aplicabile dispozițiile prevăzute de art. 281 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală, cu argumentarea că motivarea hotărârii atacate nu a fost asumată de către completul de judecată, motiv pentru care se impune admiterea apelului, desființarea sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de fond în considerarea art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului corelativ cu art. 2 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenție, sens în care au evocat și jurisprudență națională și europeană. (*cauza Cerovsek și Bozicnik contra Sloveniei, Mellors, P.K., Beraru și Cutean*)

În subsidiar, apelanții inculpați au criticat temeinicia soluției de admitere a acțiunii civile exercitată împotriva acestora, reclamând că instanța de fond, pe de o parte, nu a analizat regimul juridic al terenului care face obiectul cauzei, aplicând în mod nelegal dispozițiile art. 28 din Codul de procedură penală relativ la autoritatea hotărârii penale în procesul civil, iar pe de altă parte, aceasta nu a stabilit niciodată cadrul procesual complet și corect din perspectiva necitării terților cu drepturi proprii asupra terenului.

Motivat de împrejurările anterior redate, apelanții inculpați au depus și cereri de ridicare a tuturor măsurilor asigurătorii instituite prin sentința atacată în sarcina acestora.

Apelantul inculpat D. a criticat, în parte, legalitatea soluției dispuse prin sentința atacată, arătând în concret că deși prima instanță nu i-a reținut nicio culpă în crearea prejudiciului, aceasta nu s-a pronunțat în sensul respingerii acțiunii civile exercitate de statul român împotriva sa și nu a constatat că universitatea nu are pretenții civile în ceea ce îl privește, corelativ cu obligația de a dispune ridicarea măsurii sechestrului asigurător instituită asupra bunurilor sale.

Subsecvent, apelantul a criticat legalitatea cadrului procesual stabilit de către instanța de fond, reclamând că au fost introduși în cauză, în calitate de intimati, Primăria Municipiului București și Primăria Sectorului 1 București, fără a exista o argumentare a acestei măsuri, în fapt și în drept.

Apelul inculpatului B. vizează legalitatea soluției dispuse prin sentința atacată sub aspectul menținerii măsurilor asigurătorii asupra bunurilor sale în contextul în care acțiunea civilă a fost respinsă, ca nefondată, față de acesta.

Astfel, în concret, în referire la dispozițiile prevăzute de art. 397 alin. 5 din Codul de procedură penală, a susținut faptul că măsura sechestrului asigurător instituită în cursul urmăririi penale, prin ordonanța din 17 iulie 2012, a încetat de drept la data de 2 septembrie 2017.

În referire la situația de fapt și de drept, **apelanta inculpată I.** a criticat cadrul legal stabilit de judecătorul fondului relativ la reținerea calității de ”*inculpată*” a acesteia, cu argumentarea că procesul penal a încetat în ceea ce o privește, ca urmare a împlinirii termenului de prescripție specială a răspunderii penale.

Astfel, în opinia apelantei, se impune admiterea apelului, desființarea sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței civile, singura competentă să soluționeze acțiunea civilă după încetarea procesului penal, cu arătarea ultimului act procesual valabil, conform art. 421 și 424 alin. 4 din Codul de procedură penală.

În ceea ce privește **apelul inculpatului G.**, criticile vizează legalitatea sentinței atacate din perspectiva nesemnării hotărârii de către judecătorul fondului, precum și omisiunea soluționării cauzei relativ la acesta.

În motivele de apel s-a arătat, în concret, pe de o parte, faptul că judecătorul fondului nu mai deținea calitatea de ”*magistrat*” la momentul redactării sentinței atacate, iar pe de altă parte, s-a reclamat faptul că, deși a încetat procesul penal ca urmare a intervenirii termenului de prescripție a răspunderii penale în ceea ce îl privește, instanța de fond nu a stabilit dacă sunt îndeplinite condițiile răspunderii civile delictuale față de acesta și nu s-a pronunțat asupra măsurii sechestrului asigurător instituită în cursul urmăririi penale, prin ordonanța din data de 17.07.2012, asupra bunurilor sale.

Raportat la această situație, apelantul a susținut că se impune admiterea apelului, desființarea sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de fond, în considerarea art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, care garantează respectarea dreptului la un proces echitabil în cadrul celor două grade de jurisdicție.

Apelul inculpatului H. vizează, în principal, legalitatea sentinței atacate, apărarea arătând, în concret, că judecătorul fondului, care a pronunțat minuta hotărârii apelate, a fost eliberat din funcția de ”*magistrat*” anterior motivării *in extenso* a sentinței penale nr. 267F/28.12.2018, împrejurare constatată de către Colegiul de Conducere al Curții de Apel București prin hotărârea nr. 318 din data de 30.10.2019.

Subsecvent, inculpatul a reclamat că, la data de 28.11.2019, i-au fost comunicate atât sentința apelată, încheierea de dezbateri din data de 30.10.2018, cât și încheierile de amânare a pronunțării, fără ca acestea să conțină semnătura

judecătorului fondului și a grefierului, motiv pentru care, în opinia sa, se impune desființarea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, în considerarea art. 406 din Codul de procedură penală, art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, art.124 și art.129 din Constituția României, Legea 304/2004 privind organizarea judiciară etc., sens în care a evocat și practica națională și europeană. (*decizia Curții Constituționale nr. 33/23.01.2018, cauza Cerovsek și Bozicnik împotriva Sloveniei etc.*)

Pe cale de consecință, în referire la situația de fapt și de drept aferentă perioadei de timp scurse între pronunțarea minutei și redactarea hotărârii atacate, inculpatul a învederat că nu se cunoaște în realitate cine a motivat sentința apelată, fiind aplicabile astfel dispozițiile prevăzute de art. 281 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală.

Totodată, apelantul a susținut că instanța de fond nu a lămurit cauza din perspectiva verificării îndeplinirii condițiilor răspunderii civile delictuale relativ la pretențiile părților civile, cu argumentarea în esență că motivarea sentinței penale atacată este fundamentată pe *"reproducerea unor fraze din hotărârea penală"*.

De asemenea, apărarea a criticat legalitatea sentinței atacate și sub aspectul soluționării în parte a acțiunii civile disjuncte din latura penală, susținând în concret că judecătorul fondului a omis să se pronunțe cu privire la acțiunea civilă formulată de statul român împotriva universității și a unora dintre inculpați (*D., G., E., I. și B.*).

Motivele de apel vizează și nelegala compunere a completului de judecată relativ la modul de repartizare a cauzei pendinte, precum și nelegalitatea cadrului procesual stabilit de către judecătorul fondului.

Raportat la aspectele criticate și la situația de fapt din cauza pendinte, apelantul a reclamat, pe de o parte, nelegalitatea și netemeinica măsurilor asigurătorii dispuse prin sentința atacată, susținând că acestea reprezintă o ingerință nejustificată în sfera dreptului său de proprietate privată și sunt lipsite de finalitate având în vedere obligațiile stabilite de instanță (*restituirea în natură a terenului, a clădirilor existente și contravaloarea clădirilor demolate*) și garanțiile existente, care asigură integral executarea acestora, iar pe de altă parte, a susținut că instanța de fond a dispus în mod nelegal obligarea sa la plata cheltuielilor de judecată, fără a exista și o motivare în acest sens.

În subsidiar, inculpatul a criticat legalitatea disjungerii laturii civile din dosarul nr. ..../2/2012, legalitatea soluției de admitere în parte a acțiunii civile a universității din perspectiva neîndeplinirii elementelor esențiale ale unei acțiuni civile (*ex: indicarea părților, a obiectului cererii, a motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea etc.*), precum și legalitatea soluției dispusă prin hotărârea atacată relativ la acțiunea civilă formulată de statul român în raport de dispozițiile prevăzute de art. 397 alin. 3 și art. 25 alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală, art. 1371 din Codul civil.

Inculpatul E. a declarat apel împotriva sentinței penale nr.267/F din data de 28 decembrie 2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția I penală, în dosarul nr. ..../2/2016, fără a depune și motive de apel în acest sens.

Apelanta parte civilă Statul român prin Ministerul Finanțelor Publice a criticat sentința atacată sub aspectul legalității, arătând în esență, pe de o parte, că instanța de fond a stabilit în mod nelegal calitatea de parte civilă a Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, cu argumentarea că universitatea a acționat în calitate de comitent al prepușilor săi (inculpații F. și A.), iar pe de altă parte, a reclamat faptul că instanța de fond a acordat în mod nelegal suma de 1.418.646,6 lei și dobânda legală aferentă, cu titlu de despăgubiri civile, către universitate, fără a arăta în concret și motivul pentru care s-ar justifica acordarea unor despăgubiri către această parte.

În continuare, apelanta a criticat omisiunea obligării inculpaților I., E., D., G. și B., în solidar cu ceilalți inculpați și părți responsabile civilmente, la restituirea imobilului teren ce face obiectul litigiului, precum și a contravalorii construcțiilor demolate și existente inițial pe terenul în cauză, în sumă de 1.418.646,6 lei și a dobânzii legale aferente, învederând, totodată, că dobânda legală se acordă de la data săvârșirii faptelor, nu de la data rămânerii definitive a hotărârii, cum în mod greșit a dispus instanța de fond.

De asemenea, partea civilă a criticat sentința apelată și din perspectiva neacordării valorii actualizate a indicelui de inflație până la data reparării efective a prejudiciului, precum și a folosului de care a fost lipsită partea civilă statul român.

În referire la nulitatea actelor încheiate ulterior emiterii titlului de proprietate aferent terenului ce face obiectul cauzei pendinte, apelanta a reclamat că instanța de fond nu a constatat nulitatea absolută a tuturor actelor astfel încheiate, ci doar pe a unora dintre acestea.

În ceea ce privește **apelul părții civile Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București**, criticile vizează, pe de o parte, omisiunea instanței de fond de a se pronunța cu privire la cererea acesteia de constituire ca parte civilă în cauza pendinte, iar pe de altă parte, vizează legalitatea cadrului procesual stabilit în primă instanță relativ la calitatea de parte civilă sau de parte responsabilă civilmente a universității în contextul în care ea însăși este prejudiciată prin faptele săvârșite de inculpații F. și A., în calitate de profesori ai universității, fapte pentru care, de altfel, au fost condamnați definitiv.

Totodată, apelanta a criticat legalitatea sentinței atacate și sub aspectul soluțiilor contradictorii și / sau incomplete cuprinse în dispozitiv, arătând în esență că s-a dispus anularea parțială și nu totală a înscrisurilor încheiate subsecvent emiterii titlului de proprietate al terenului situat în .... și că instanța de fond a obligat inculpații să restituie imobilul, deși terenul nu se regăsește în patrimoniul acestora.

De asemenea, apelanta a reclamat faptul că sentința penală atacată nu este motivată în fapt și în drept, sens în care a evocat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Apelantele părți responsabile civilmente SC J. SRL, SC K. SA, SC L. SA, având același apărător ales, printr-o cerere comună, au criticat legalitatea sentinței atacate, din perspectiva faptului că aceasta nu este motivată și semnată de către judecătorul fondului.

În motivele de apel s-a arătat, în esență, că la data de 19 septembrie 2019, prin decretul nr. 704, emis de Președintele României și publicat în M. Of. nr. 764/20.09.2019, judecătorul fondului a fost eliberat din funcție, ca urmare a demisiei, dată până la care sentința atacată nu a fost motivată, această împrejurare fiind constatată chiar de către Colegiul de Conducere al Curții de Apel București prin hotărârea nr. 318/30.10.2019.

Astfel, în referire la dispozițiile prevăzute de art. 370 alin. 5, art. 406 alin. 2 și 4 din Codul de procedură penală corelativ cu procesele-verbale întocmite la datele de 06.11.2019 și 07.01.2020 de către Președintele Secției I penală a Curții de Apel București, apelantele au reclamat faptul că încheierea de dezbateri din 30.10.2018, precum și încheierile de amânare a pronunțării sunt nesemnate de către judecătorul fondului și de către grefier, împrejurări care atrag, de asemenea, nulitatea absolută a hotărârii atacate.

Subsecvent, prin raportare la situația de fapt reținută de către Colegiul de Conducere al Curții de Apel București relativ la lipsa motivării hotărârii atacate, pe de o parte, apelantele au reclamat că nu se cunoaște cu certitudine identitatea persoanei care a redactat sentința penală nr. 267F/28.12.2018, iar pe de altă parte, au susținut că dacă redactor este judecătorul fondului, acesta nu mai deținea calitatea de judecător la momentul motivării și nici nu a avut acces la actele și lucrările din dosarul pendinte, context în care au evocat și *cauza Cerovsek și Bozicnik contra Sloveniei* corelativ cu dispozițiile prevăzute de art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului și art. 281 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală.

Totodată, apelantele au criticat legalitatea sentinței atacate și din perspectiva dispozițiilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. f) din Codul de procedură penală, cu argumentarea că judecătorul fondului s-a antepronunțat în cauza pendinte în cadrul mai multor termene de judecată, sens în care au făcut trimitere la încheierile de ședință din 26.09.2016, 13.12.2017, 20.12.2017 etc. și la jurisprudența europeană.

Criticile părților responsabile civilmente vizează și lipsa motivării sentinței apelate din perspectiva dispozițiilor prevăzute de art. 401 coroborat cu art. 403 alin. 1 lit. c) din Codul de procedură penală, cu argumentarea, în esență, că nu există nicio analiză a elementelor de fapt pe care se fundamentează soluția pronunțată în cauza pendinte corelativ cu omisiunea instanței de fond de a se pronunța cu privire la cererile formulate de părți (*exemplu: stabilirea calității de parte responsabilă civilmente a universității, analiza impedimentelor legale ale repunerii părților în situația anterioară săvârșirii infracțiunilor, analiza îndeplinirii condițiilor pentru angajarea răspunderii civile a părților responsabile civilmente etc.*).

Prin urmare, în opinia apelantelor, judecătorul fondului nu a lămurit cauza sub toate aspectele, motiv pentru care se impune desființarea sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de fond, sens în care au evocat și jurisprudența europeană (*cauza Suominem contra Finlanda, cauza Boldea contra României etc.*).

În subsidiar, apelantele au criticat legalitatea soluției dispuse prin sentința atacată relativ la cererile formulate de către părțile civile, arătând, în esență, că

au fost încălcate limitele investiției instanței de fond și principiul disponibilității părților, precum și legalitatea cadrului procesual stabilit atât în ceea ce privește dobânditorii de drepturi de proprietate asupra unor suprafețe de teren din imobilul ce face obiectul cauzei pendinte, cât și în ceea ce privește propriile calități de părți responsabile civilmente din perspectiva neîndeplinirii condițiilor legale pentru angajarea răspunderii civile delictuale a acestora, precum și nelegala reținere a calităților de părți civile și nu de părți responsabile civilmente relativ la statul român și universitate.

Totodată, în cadrul motivelor de apel, în referire la principiile *resoluto iure dantis resolvitur ius accipientis, error communis facit jus* și *mala fides superveniens non nocet*, s-a reclamat faptul că instanța de fond a dispus în mod nelegal restabilirea situației anterioare și restituirea terenului aflat în litigiu către statul român.

În raport cu criticile redade anterior care, în opinia părților responsabile civilmente, fundamentează soluția de desființare a sentinței atacate și de trimitere a cauzei spre rejudecare instanței de fond, apelantele au formulat și cereri de ridicare a tuturor măsurilor asigurătorii instituite prin hotărârea criticată în sarcina acestora, cu precizarea că se impun a fi menținute doar măsurile instituite în cursul urmăririi penale prin ordonanța din data de 23.08.2012, emisă în dosarul nr. .../P/2006 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție.

Apelanta parte interesată M. SA critică legalitatea hotărârii atacate din perspectiva neîndeplinirii condițiilor relativ la semnarea, redactarea și motivarea acesteia, precum și legalitatea soluției dispuse cu privire la restabilirea situației anterioare și restituirea terenului care face obiectul cauzei pendinte către statul român.

În motivele de apel, în referire la dreptul de suprafață dobândit ca urmare a încheierii convenției de transfer autentificate sub nr. 358 din 01.02.2007 cu societatea B1. SRL, pentru justificarea interesului în cauza pendinte, M. SA a arătat, în esență, că sentința atacată nu este semnată de către judecătorul fondului, precum nici de către președintele instanței, fiind încălcate, astfel, prevederile art. 406 alin. 2 și 4 din Codul de procedură penală.

În acest sens, apelanta a învederat faptul că pe hotărârea atacată se regăsește un proces-verbal, încheiat la data de 06.11.2019, sub semnătura Președintelui Secției I penală a Curții de Apel București, care doar atestă primirea sentinței nr. 267F/28.12.2018, fără a exista vreo mențiune și cu privire la cauza care a determinat împiedicarea judecătorului fondului să semneze hotărârea, astfel cum prevăd în mod imperativ dispozițiile art. 406 alin. 4 din Codul de procedură penală.

Totodată, în referire la decretul nr. 704/19.09.2019, emis de Președintele României, prin care domnul judecător A1. a fost eliberat din funcție ca urmare a demisiei, începând cu data de 20.09.2020 (data publicării în M. Of. a decretului) corelativ cu ”*indiciile temeinice*” existente la dosarul cauzei conform cărora sentința atacată a fost redactată ulterior încetării calității de magistrat a judecătorului fondului, apelanta a susținut că sunt incidente dispozițiile art. 281 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală, motiv pentru care se impune

desființarea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, context în care a evocat principiul *in dubio pro reo* și jurisprudență națională și europeană (*decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 4010/2004, cauza Cerovsek și Bozicnik împotriva Sloveniei etc.*).

Subsecvent, apelanta a criticat legalitatea cadrului procesual stabilit de către judecătorul fondului relativ la neintroducerea acesteia în cauză, cu argumentarea că i s-a produs o vătămare din perspectiva respectării dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului.

De asemenea, apelanta a reclamat că, în raport cu soluția dispusă, judecătorul fondului a omis să se pronunțe cu privire la clădirile construite pe teren după comiterea infracțiunii, precum și cu privire la alte drepturi, deținute atât de către aceasta, cât și de alți terți, criticând totodată legalitatea soluției dispusă de instanța de fond din perspectiva stabilirii incorecte a regimului juridic al terenului aflat în litigiu.

Apelurile părților interesate P. SA, R. Limited, Ș. și Q. SA, formulate prin același apărător ales, vizează legalitatea sentinței atacate și a încheierii de dezbateri din data de 30.10.2018, apărarea arătând, în concret, că acestea nu sunt semnate de către judecătorul fondului și nici de către grefierul de ședință.

Totodată, în referire la hotărârea Colegiului de Conducere a Curții de Apel nr. 318 din data de 30.10.2019, apelantele au reclamat faptul că nu se cunoaște cu certitudine cine a motivat sentința penală nr. 267F/28.12.2018, au criticat legalitatea măsurilor asigurătorii instituite direct prin sentința atacată, legalitatea cadrului procesual stabilit de către instanța de fond relativ la lipsa citării în cauza pendinte a părților direct vizate de actele anulate, precum și nelegala compunere a completului de judecată din perspectiva incidenței cazului de incompatibilitate prevăzut de art. 64 alin. 1 lit. f) din Codul de procedură penală relativ la faptul că judecătorul fondului s-a antepronunțat.

Astfel, raportat la această situație, apelantele au susținut că se impune desființarea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare, context în care au evocat, pe lângă normele legale incidente în cauză, în opinia acestora, și jurisprudență națională și europeană.

În ceea ce privește **apelul părții interesate T. SRL**, criticile vizează legalitatea sentinței atacate și a tuturor încheierilor pronunțate de instanța de fond în cauza pendinte.

În motivele de apel, în referire la contractul de închiriere și de constituire a unui drept de suprafață asupra unei suprafețe din terenul aflat în litigiu, încheiat la data de 07.11.2003 cu societatea L. SA, pentru justificarea interesului în cauza pendinte, corelativ cu hotărârea Colegiului de Conducere a Curții de Apel București nr. 318 din data de 30.10.2019, **T. SRL** a arătat, în esență, că sentința atacată nu este semnată și motivată de către judecătorul fondului, încălcându-se, astfel, prevederile art. 406 alin. 2 și 4 din Codul de procedură penală, art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului relativ la respectarea dreptului la un proces echitabil, art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenție care reglementează principiul dublului grad de jurisdicție etc., sens în care a evocat și *cauza Cerovsek și Bozicnik împotriva Sloveniei*.

Totodată, s-a mai arătat în motivele de apel că nu este justificată soluția de desființare a înscrisurilor în raport de obiectul cauzei și de situația de fapt și de drept, SC L. neavând calitatea de ”*inculpat*” în dosarul în care a fost soluționată latura penală, precum nici constatarea nulității absolute a actelor subsecvente emiterii titlului de proprietate asupra terenului aflat în litigiu și restituirea acestuia în natură, în considerarea principiului *error communis facit ius*.

Apelanta parte interesată O. S.A., relativ la calitatea de persoană vătămată în sensul art. 409 alin. 1 lit. f) din Codul de procedură penală, în considerarea faptului că este titulara unor drepturi de suprafață și de servitute asupra unei suprafețe din terenul aflat în litigiu, a criticat legalitatea hotărârii atacate, arătând în esență că sentința penală nr. 267F/28.12.2018 nu este semnată de judecătorul fondului și nici de către grefierul de ședință conform art. 406 alin. 2 și 4 din Codul de procedură penală, precum nici de către președintele instanței cu arătarea cazului de împiedicare relativ la imposibilitatea domnului judecător A1. de a semna hotărârea.

Totodată, apelanta a criticat și încălcarea dispozițiilor legale care reglementează redactarea/motivarea unei hotărâri, arătând în concret, în referire la hotărârea Colegiului de Conducere a Curții de Apel București nr. 318 din data de 30.10.2019, pe de o parte, că sentința penală atacată a fost redactată ulterior pierderii calității de ”*magistrat*” de către judecătorul fondului, ca urmare a demisiei, iar pe de altă parte, că nu se cunoaște cu certitudine identitatea persoanei care a motivat hotărârea din cauza pendinte.

Subsecvent, în cadrul motivelor de apel, apărarea a reclamat și nelegala compunere a completului de judecată în raport de dispozițiile prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. f) din Codul de procedură penală, precum și lipsa citării în cauză a părților direct vizate de actele anulate.

De asemenea, susținând că instanța de fond nu a lămurit regimul juridic al bunului care face obiectul cauzei pendinte, apelanta a criticat legalitatea soluției dispuse și din perspectiva lipsei motivării hotărârii, cu argumentarea că judecătorul fondului nu a dezlegat nicio problemă de drept în cauza dedusă judecătii, precum și sub aspectul restabilirii situației anterioare, al restituirii lucrurilor și desființării înscrisurilor cu încălcarea principiului *error communis facit jus*, context în care a evocat doctrină, jurisprudență națională și europeană.

Apelantele părți interesate N. SA și S. au criticat legalitatea hotărârii atacate, arătând în esență că sentința penală, încheierea de dezbateri, precum și încheierile de amânare a pronunțării nu sunt semnate de către judecătorul fondului și nici de către grefierul de ședință sau de către alte persoane prevăzute în mod expres de către normele procesual penale în situații excepționale (președintele instanței, grefierul șef), sens în care au evocat legislația și jurisprudența europeană și națională, în considerarea căroră au arătat că se impune desființarea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare, cu precizarea, totodată, a limitelor în care instanța de fond trebuie să soluționeze cauza pendinte relativ la stabilirea cadrului procesual conform art. 19 alin. 1 din Codul de procedură penală.

Totodată, în referire la hotărârea Colegiului de Conducere al Curții de Apel București nr. 318 din 30.10.2019, apelantele au criticat legalitatea sentinței

apelate și sub aspectul lipsei motivării acesteia de către judecătorul fondului, arătând în concret că nu se cunoaște în realitate identitatea persoanei care a redactat sentința apelată.

În subsidiar, apelantele au reclamat faptul că restabilirea situației anterioare, desființarea înscrisurilor și restituirea în integralitate a terenului care face obiectul cauzei pendinte nu sunt fundamentate în condițiile în care instanța de fond nu a stabilit regimul juridic al terenului aflat în litigiu, aplicând în mod nelegal dispozițiile prevăzute de art. 28 alin. 1 din Codul de procedură penală relativ la autoritatea hotărârii penale în procesul civil, art. 19 alin. 5, art. 25 alin. 3 și urm. din Codul de procedură penală și neanalizând cauza și din perspectiva respectării principiilor securității circuitului civil și *erris communis facit jus*.

Raportat la această situație, apelantele au criticat și legalitatea măsurilor asigurătorii dispuse prin sentința atacată, context în care au reclamat încălcarea de către judecătorul fondului a dispozițiilor prevăzute de art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție, art. 249 din Codul de procedură penală etc.

Relativ la justificarea interesului în cauza pendinte, apelantele au arătat în esență că acestea, împreună cu apelantele părți interesate *P. SA, R. Limited și Ș.*, au calitatea de creditoare ipotecare ale societăților *K. SA și B1. SRL*, calitate ce "izvorăște" din multiplele raporturi juridice contractuale încheiate între părți.

Apelantele au solicitat și obligarea părților adverse la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea cauzei pendinte.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 08.01.2020, sub nr. ..../1/2020.

Examinând actele și lucrările dosarului exclusiv din perspectiva criticilor ce tind la trimiterea cauzei spre rejudecare în fața primei instanțe, Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază întemeiate apelurile declarate și urmează a le admite, în considerarea următoarelor argumente:

Astfel, sub un prim aspect se observă faptul că atât sentința apelată, cât și încheierea de dezbateri și încheierile de amânare ce i-au succedat nu sunt semnate nici de judecătorul fondului, nici de grefierul de ședință, fiind încălcate dispozițiile art. 370 alin. 5 din Codul de procedură penală conform cărora „*Încheierea se întocmește de grefier în termen de cel mult 72 de ore de la terminarea ședinței și se semnează de președintele completului de judecată și de grefier*”, precum și dispozițiile art. 406 alin. 2 din Codul de procedură penală potrivit cărora: „*Hotărârea se redactează de unul dintre judecătorii care au participat la soluționarea cauzei, în cel mult 30 de zile de la pronunțare, și se semnează de toți membrii completului și de grefier.*”

În alt doilea rând, Înalta Curte constată faptul că judecătorul fondului, domnul A1., a fost eliberat din funcție, ca urmare a demisiei, prin decretul Președintelui României nr. 704, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 764, din 20 septembrie 2019, dată la care motivarea hotărârii nu era redactată, împrejurare constatată prin hotărârea nr. 318/30.10.2019 a Colegiului de Conducere al Curții de Apel București.

Or, atâta timp cât hotărârea judecătorească nu a fost redactată de judecătorul fondului până la încetarea calității de magistrat, în evaluarea temeiniciei criticilor formulate, orice altă statuare asupra persoanei care a motivat sau a predat documentul cuprinzând motivarea este lipsită de relevanță.

De altfel, tocmai în considerarea acestei împrejurări, în cauză nu sunt incidente dispozițiile art. 406 alin. 4 din Codul de procedură penală, potrivit căroră „În caz de împiedicare a vreunui dintre membrii completului de judecată de a semna, hotărârea se semnează în locul acestuia de președintele completului. Dacă și președintele completului este împiedicat a semna, hotărârea se semnează de președintele instanței. Când împiedicarea îl privește pe greșier, hotărârea se semnează de greșierul-șef. În toate cazurile se face mențiune pe hotărâre despre cauza care a determinat împiedicarea.”

Lipsa semnăturilor de pe încheierile de dezbateri, de amânare succesivă a pronunțării, cât și de pe hotărârea judecătorească aflată la dosar nu poate fi complinită în contextul în care judecătorul fondului s-a pensionat mai înainte de redactarea acestora, împrejurare care echivalează cu lipsa lor.

Or, lipsa motivării constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil care nu poate fi remediată în alt mod decât prin trimiterea cauzei spre rejudecare în considerarea dublului grad de jurisdicție în materie penală, garantat de art. 2 Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În acest sens este relevantă hotărârea pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza *Cerovsek și Bozicnik împotriva Sloveniei*, în cadrul căreia Curtea a statuat asupra caracterului echitabil al procedurii în ansamblu și a constatat că reclamanții nu au beneficiat de un proces echitabil, în contextul în care motivările hotărârilor nu au fost date de judecătorul care pronunțase soluțiile, ci de alți judecători, care nu participaseră la proces.

Ca și în cauza de față, judecata a avut loc în primă instanță în fața unui judecător profesionist, în complet de judecător unic, iar legea procesual penală internă statua în sensul că judecătorul care conduce procesul și care examinează direct probele este cel care ar trebui să dea soluția și să redacteze în scris, la cererea părților, motivele referitoare la aspectele de fapt și de drept relevante, dispoziție ce nu a fost respectată întrucât judecătorul s-a pensionat ulterior pronunțării soluției, fără să redacteze o motivare scrisă.

Curtea a reținut că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească îndeplinește un rol complex, pe de o parte, constituie o măsură de protecție împotriva arbitrariului întrucât judecătorul conștientizează că trebuie să își justifice decizia pe baza unor motive obiective, iar, pe de altă parte, contribuie la obținerea încrederii publicului și a părților în decizia la care s-a ajuns și permite identificarea unei posibile părținiri din partea judecătorului și remedierea acesteia, de exemplu, printr-o reexaminare în fața altui judecător sau altor judecători.

Or, scopul menționat este eludat în ipoteza în care judecătorul care a condus procesul nu a redactat în scris raționamentul pe care și-a fundamentat convingerea și l-a determinat să pronunțe decizia, iar singura modalitate de a compensa imposibilitatea judecătorului de a prezenta motivele care să justifice

hotărârea ar fi fost rejudecarea cauzelor, Curtea precizând expres asupra necesității ca instanța de control judiciar să fi dispus trimiterea cauzei spre a fi reexaminată de către prima instanță ca unic remediu procesual.

Deși, în cauza amintită, motivul neredactării hotărârii de judecatorului cauzei a fost pensionarea acestuia, apreciem că argumentele prezentate sunt valabile *mutatis mutandis* și în ipoteza demisiei.

În concluzie, dreptul apelanților la un proces echitabil a fost încălcat din cauza faptului că judecatorul cauzei nu a redactat o motivare scrisă a soluției, iar compensarea acestei deficiențe de instanța de apel ar echivala cu o statuare în primă și ultimă instanță, hotărârea instanței de apel substituind integral prima instanță în această privință, ceea ce conduce în concret la eliminarea artificială a unui grad de jurisdicție, în defavoarea intereselor procesuale ale părților.

Astfel, deși apelul constituie, în dreptul procesual penal român, o cale de atac devolutivă, instanța competentă având plenitudine de jurisdicție, această caracteristică nu poate justifica complinirea omisiunii redactării soluției pronunțate, deoarece apelul reprezintă, în principal, o cale de atac și, prin urmare, presupune în mod necesar realizarea controlului judiciar, control ce nu poate fi realizat în concret în situația dată.

Concluzionând, deși încălcarea art. 370 alin. 5 din Codul de procedură penală și art. 406 alin. 2 Cod procedură penală nu constituie o cauză de nulitate absolută, astfel încât nu se încadrează ca atare printre motivele care pot atrage desființarea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare în conformitate cu art. 421 pct. 2 lit. b Cod procedură penală, Înalta Curte apreciază că soluția se impune pentru a garanta respectarea dreptului la un proces echitabil și la două grade de jurisdicție în materie penală. Imposibilitatea de a stabili în concret care au fost considerentele avute în vedere la pronunțarea soluției echivalează cu lipsa judecății în primă instanță, iar efectuarea acesteia pentru prima oară în apel privează partea de calea de atac, instanța de apel având obligația de a se asigura că drepturile garantate de Convenție „*să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii*”.

În ceea ce privește *apelul inculpatului E.*, Înalta Curte constată că acesta este tardiv, în contextul în care a fost declarat la data de 20.01.2020 (fila 246, vol. I dosar apel), după împlinirea termenului de 10 zile de la data la care i-a fost comunicată minuta, respectiv 07.01.2019 (fila 270, vol. 40 fond), cu încălcarea art. 410 alin. 1 din Codul de procedură penală, urmând a fi respins ca atare.

Referitor la *apelurile exercitate de părțile interesate M. SA, N. SA, O. SA, P. SA, Q. SA, R. Limited, S., Ș. și T. SRL*, Înalta Curte notează că acestea au justificat, în mod obiectiv și concret, interesul legitim în promovarea căii de atac, invocând vătămarea unor drepturi și interese legitime prin hotărârea pronunțată.

În concret, Înalta Curte notează că *M. SA* a arătat că este titulara unui drept de suprafață dobândit ca urmare a încheierii convenției de transfer autentificate sub nr. 358 din 01.02.2007 cu societatea *B1. SRL*, *T. SRL* a susținut că este parte într-un contract de închiriere și de constituire a unui drept de suprafață asupra unei suprafețe din terenul aflat în litigiu, încheiat la data de 07.11.2003 cu societatea *L. SA*, *O. SA* a invocat că este titulara unor drepturi de

superficie și de servitute asupra unor suprafețe din terenul aflat în litigiu, ca urmare a încheierii mai multor contracte în perioada 2004-2013, printre alte părți, și cu SC L. SA și B1. SRL, iar N. SA și S., alături de P. SA, R. Limited și Ș., precum și Q. SA au calitatea de creditoare ipotecare ale societăților K. SA și B1. SRL, ca urmare a raporturilor juridice contractuale încheiate între părți începând cu anul 2006.

Având în vedere soluția adoptată în cauză prin raportare la argumentele de fapt și drept expuse, Înalta Curte apreciază că la acest moment procesual nu se pot face aprecieri asupra cadrului procesual și nici asupra necesității introducerii în cauză și a altor subiecți procesuali în raport de limitele acțiunii civile, o astfel de evaluare fiind de competența exclusivă a primei instanțe. Cu toate acestea, nu se poate face abstracție că prin hotărârea pronunțată se aduce atingere unor drepturi și interese legitime ale apelanților părți interesate, deși procedura nu s-a desfășurat în contradictoriu cu aceștia, apelurile declarate fiind fondate.

În ceea ce privește *cererile de ridicare a măsurilor asigurătorii*, Înalta Curte constată, relativ la măsurile asigurătorii luate prin sentință, că acestea au rămas fără obiect urmare a desființării în întregime a hotărârii apelate.

Totodată, asupra măsurilor asigurătorii instituite de procuror pentru garantarea reparării pagubei produse prin infracțiune, Înalta Curte reține în raport de art. 250 Codul de procedură penală că menținerea lor este justificată de stadiul procesual și de valoarea considerabilă a pretențiilor civile.

În ceea ce privește criticile apelanților inculpați în raport de care s-a dispus încetarea procesului penal în considerarea împlinirii termenului de prescripție, Înalta Curte notează că măsurile asigurătorii instituite prin ordonanța din data de 17 iulie 2012 au fost menținute prin sentința penală nr. 115 din data de 23.06.2016, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția I penală, prin care a fost disjunsă latura civilă, în considerarea faptului că prescripția răspunderii penale nu înlătură răspunderea civilă delictuală, acțiunea civilă rămânând în competența primei instanțe, potrivit art. 26 alin. 1 și art. 25 alin. 5 din Codul de procedură penală.

Fată de cele ce preced, Înalta Curte de Casație și Justiție va admite apelurile declarate, va desființa sentința penală apelată și va trimite cauza spre rejudecare la aceeași instanță, respectiv la Curtea de Apel București.

Totodată, va desființa formele de executare a măsurilor asigurătorii luate prin sentința penală atacată și va respinge, ca rămase fără obiect, cererile de ridicare a măsurilor asigurătorii luate prin aceeași sentință.

De asemenea, va respinge, ca nefondate, cererile de ridicare a măsurilor asigurătorii instituite în cursul urmăririi penale în dosarul nr. ....P/2006, pe care le va menține.

Va respinge, ca tardiv, apelul declarat de inculpatul E. împotriva aceleiași sentințe penale.

Relativ la cererile apelantelor părți interesate N. SA și S. de obligare a părților adverse la plata cheltuielilor judiciare, Înalta Curte notează că desfășurarea procesului penal determină efectuarea unor cheltuieli fie de către organele judiciare, fie de către alte persoane care desfășoară o activitate în cadrul procesului penal. Fiind o situație juridică intrinsecă acestuia, normele

procesual penale impun ca atunci când procesul se finalizează, instanța de judecată, în cazul nostru, să stabilească, odată cu soluționarea cauzei, cine trebuie să suporte aceste cheltuieli și, când este cazul, cui trebuie să fie restituite.

Așadar, în procesul penal, obligația suportării cheltuielilor judiciare are un caracter complex, teoria culpei uzitată în procesul civil fiind completată cu cea derivând din accesorialitatea cheltuielilor judiciare față de răspunderea penală sau, după caz, răspunderea civilă constatată.

Înalta Curte notează că art. 276 din Codul de procedură penală reglementează, în principiu, modul de recuperare a cheltuielilor judiciare făcute de părți, în raport de felul în care se soluționează cauza. Astfel, suportarea cheltuielilor făcute de părți în procesul penal urmează aceleași reguli ale culpei procesuale ca cele privind suportarea cheltuielilor avansate de stat, iar în cazurile neprevăzute în mod expres de lege, instanța stabilește obligația de restituire a cheltuielilor de judecată potrivit legii civile.

Or, în raport cu soluția dispusă în cauză corelativ cu motivul pentru care s-a dispus desființarea sentinței apelate și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, relativ la dispozițiile art. 453 alin. 1 din Codul de procedură civilă care stabilesc regula generală potrivit căreia „*Partea care pierde procesul va fi obligată, la cererea părții care a câștigat, să îi plătească acesteia cheltuieli de judecată.*”, Înalta Curte constată că cererile apelantelor părți interesate N. SA și S. de obligare a părților adverse la plata cheltuielilor judiciare sunt nefondate, motiv pentru care urmează a le respinge ca atare.

Văzând dispozițiile art. 275 alin. 2 din Codul de procedură penală, va obliga pe apelantul inculpat E. la plata sumei de 100 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat, iar în raport de alin. 6 al aceluiași articol, onorariul cuvenit apărătorilor desemnați din oficiu pentru apelanții inculpați I. și E., în cuantum de câte 868 lei, se va plăti din fondul Ministerului Justiției.

În temeiul art. 275 alin 3 din Codul de procedură penală, restul cheltuielilor judiciare avansate de stat rămân în sarcina acestuia.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Admite apelurile declarate de *Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție*, de inculpații A., B., C., D., F., G., H., I., de părțile civile *Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București, Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice*, de părțile responsabile civilmente SC J. SRL, SC K. SA, SC L. SA, precum și de părțile interesate M. SA, N. SA, O. SA, P. SA, Q. SA, R. Limited, S., Ș. și T. SRL împotriva sentinței penale nr.267/F din data de 28 decembrie 2018, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția I penală, în dosarul nr. .../2/2016.

Desființează sentința penală apelată și trimite cauza spre rejudecare la aceeași instanță, respectiv la Curtea de Apel București.

Desființează formele de executare a măsurilor asigurătorii luate prin sentința penală atacată.

Respinge, ca rămase fără obiect, cererile de ridicare a măsurilor asigurătorii luate prin aceeași sentință.

Respinge, ca nefondate, cererile de ridicare a măsurilor asigurătorii instituite în cursul urmăririi penale în dosarul nr. .../P/2006, pe care le menține.

Respinge, ca tardiv, apelul declarat de inculpatul E. împotriva aceleiași sentințe penale.

Obligă pe apelantul inculpat E. la plata sumei de 100 lei, cheltuieli judiciare către stat.

Restul cheltuielilor judiciare avansate de stat rămân în sarcina acestuia.

Respinge, ca nefondate, cererile apelantelor părți interesate N. SA și S. de obligare a părților adverse la plata cheltuielilor judiciare.

Onorariul convenit apărătorilor desemnați din oficiu pentru apelanții inculpați I. și E., în cuantum de câte 868 lei, se plătesc din fondul Ministerului Justiției.

Definitivă.